

WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie jest kolejną z serii monografii powstających w związku z organizowaną corocznie przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku konferencją naukową pod tytułem „Ordynacja podatkowa w teorii i praktyce”. W dniach 18–20 maja 2014 r. odbyła się ona już po raz ósmy. Tym razem rozważania skupiły się wokół dwóch grup zagadnień: potrzebie zmian w ordynacji podatkowej oraz orzecznictwie sądów administracyjnych i Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego tej ustawy. Taki też podział tekstów, których autorami w przeważającej mierze są uczestnicy wskazanej konferencji, przyjęto na potrzeby monografii.

Ordynacja podatkowa od początku swojego funkcjonowania była nowelizowana już tak wiele razy, iż powszechnie akceptuje się pogląd o zasadności podjęcia prac nad nowym aktem regulującym ogólne prawo podatkowe. W momencie złożenia do druku niniejszego opracowania funkcjonują już dwa znaczące ciała kolegialne, które – należy mieć taką nadzieję – mogą przyczynić się do reformy ogólnego prawa podatkowego. Mam tutaj na myśli powołaną stosownym rozporządzeniem Rady Ministrów Komisję Kodyfikacyjną Ogólnego Prawa Podatkowego oraz działającą przy Ministrze Finansów Radę Konsultacyjną Prawa Podatkowego. Powstanie tych podmiotów potwierdza konieczność podjęcia prac nad polskim prawem podatkowym, ze szczególnym uwzględnieniem jego części ogólnej.

W kontekście powyższego cieszyć może, iż część członków wskazanej Komisji i Rady jest autorami opracowań składających się na niniejszą monografię. Być może – taka jest moja nadzieja – do podjęcia prac nad zmianami w ogólnym prawie podatkowym przyczyniły się chociaż w niewielkim zakresie także organizowane od wielu lat przez

Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku spotkania naukowców, sędziów, przedstawiciele organów podatkowych oraz doradców podatkowych, w ramach których – niekiedy w sposób niezwykle zaangażowany – przedstawiali oni problematykę stosowania regulacji ordynacji podatkowej.

Książka składa się z dwóch zasadniczych części. W pierwszej znalazły się opracowania dotyczące kierunkowych zmian, jakie powinny nastąpić w ogólnym prawie podatkowym. Część z nich ma charakter bardziej ogólny, a część bardziej szczegółowy, bazujący na analizie obowiązujących rozwiązań.

W drugiej części monografii umieszczone zostały rozważania dotyczące, w przeważającej części, mankamentów obecnie obowiązującej ordynacji podatkowej, które znalazły swój wyraz w orzecznictwie sądów administracyjnych i Trybunału Konstytucyjnego. Od wielu lat to w orzecznictwie właśnie, jak w soczewce skupiają się problemy interpretacyjne (ale nie tylko), które powstają na tle stosowania wskazanej ustawy. Wpływu judykatury na kształt projektowanych w przyszłości regulacji prawnych nie sposób przecenić. To orzecznictwo wyznacza dość często ścieżkę, po której powinien podążać ustawodawca. Zasada ta, obserwując praktykę legislacyjną ostatnich lat, w zupełności sprawdza się, jeżeli chodzi o prawo podatkowe.

Mam nadzieję, że publikacja niniejsza będzie stanowiła cenne źródło, w oparciu o które możliwe stanie się rozwiązanie przynajmniej części aktualnych problemów występujących na tle regulacji ordynacji podatkowej. Będzie też ważnym głosem różnych środowisk, który zostanie uwzględniony w przyszłych pracach nad ordynacją podatkową.

Rafał Dowgier